

Jan Prokeš: Ostrava na cest? k velkom?stu

Novinka! Vydal spolek Fiducia, Ostrava 2023. ?ada obrazových p?íloh a dobových fotografií Ostravy. Objemná publikace týmu ostravských historik? (Martin Jemelka, Gabriela Pelikánová, Romana Rosová, Martin Strakoš, Radomír Se?a) se v?nuje Ostrav? v dobách prvního ?eského starosty Moravské Ostravy Jana Prokeše – krom? životopisu této významné ostravské osobnosti p?ináší ?adu informací také o architektonickém rozvoji m?sta zejména za první republiky a ?adu nových informací o zásadních stavebách, jako jsou Nová radnice, kubistické krematorium, m?stská jatka ?i m?stská spo?itelna. Kniha rovn?ž p?ináší n?kolik badatelských objev? a její sou?ástí je bohatá obrazová p?íloha v?etn? ?ady dobových fotografií Ostravy. Knihu finan?n? podpo?ili: Statutární m?sto Ostrava, Ministerstvo kultury ?R, Nadace ?eské architektury, MUDr. David Feltl.

Hodnocení: Nehodnoceno

Cena

[Dotaz na produkt](#)

Popis

Papírová pevná vazba, 412 stran, ?ada obrazových p?íloh.

Kniha *Jan Prokeš: Ostrava na cest? k velkom?stu*, kterou vydal spolek Fiducia v kv?tnu 2023 na výro?í 150. let od jeho narození, se v?nuje životním osud?m Jana Prokeše, iniciátora vzniku Velké Ostravy a jedné z nejvýznamn?jších politických figur Ostravy. Publikace ovšem pohlíží na Prokešovu éru z širší perspektivy, kdy se v?nuje rovn?ž dobovému d?ní, architektonickému rozvoji a konkrétním klí?ovým stavebám, spojeným s Prokešem v ?ele Ostravy – nap?íklad budov? Nové radnice, m?stských jatek, Domu um?ní, Moravskoostravské spo?itelny ?i kubistickému krematoriu. Kniha p?ináší n?kolik badatelských objev?, výstupy ze stavebn?-historických pr?zkum? a ?adu dosud nepublikovaných informací, týkajících se života a ?innosti Jana Prokeše v ?ele Ostravy, jež se za jeho p?sobení prom??ovala ve velkom?sto. Je sestavena z p?ti text? – zatímco p?íspěvky historik? Martina Jemelky a Martina Strakoše se pokoušejí Prokeš?v život a práci nahlížet z v?tší perspektivy a vztahovat je k obecn?jším jev?m a událostem, texty Romany Rosové, Gabriely Pelikánové a Radomíra Sedi se v?nují konkrétním aktivitám, stavebám a událostem Prokešova života. Z tohoto d?vodu n?která témata procházejí celou knihou a jsou popisována a prozkoumávána z r?zných úhl? pohledu.

Portrét Jana Prokeše je z velké ?ásti bohužel složen jen ze st?ípk?, které se o n?m dochovaly – v Archivu m?sta Ostravy kup?íkladu tvo?í jeho osobní poz?stalost pouhé dva kartony písemností. Vzhledem ke zna?né ší?i aktivit, v nichž osobnost Jana Prokeše vynikala, je to opravdu p?ekvapivé, ale p?edevším je to skute?n? velmi, velmi málo. Víme p?itom, že byl nejen politikem, který se zasadil o rozvoj Ostravy a prosadil výstavbu mnoha staveb, z nichž nejznám?jší je doposud nejv?tší radni?ní budova v ?eské republice. Jako sociální demokrat bojoval proti „velkokapitálu“, ale zároveň nepodlehł radikálit? komunistického hnutí a snažil se k sociáln? spravedlivé spo?nosti dosp?t cestou reformní, nikoli prost?ednictvím násilné revoluce. Mnoho z jeho života ale nedokážeme doposud vysv?tlit. Jedná se kup?íkladu o záv?r politické kariéry ?i o odpov?? na otázku, zda nebyl Prokeš?v p?ed?asný skon d?sledkem nev?ku jeho vlastní politické strany. Jak byl vlastn? vnímán mezi spoluobčan?y? Šlo pouze o obdiv, tak jak byl prezentován ve sborníku k jeho šedesátým narozeninám? Jaký byl jeho osobní život? Víme, že m?l sedm d?tí a byl dvakrát ženatý. Avšak jak dokázal skloubit ve?ejné p?sobení a soukromí? O tom nevíme prakticky nic. Je mimo jiné pozoruhodné, že jeho druhá manželka byla jako osoba n?mecké národnosti odsunuta záhy po osvobození v roce 1945 – bez jakýchkoli dohledatelných protest?. P?itom šlo o ženu nejvýznamn?jšího starosty Moravské Ostravy v období první ?eskoslovenské republiky! Snad jednou budoucí historici naleznou odpov?di na otázky, které se v rámci bádání kolektivu autor? knihy *Jan Prokeš: Ostrava na cest? k velkom?stu* objevily.

V dob?, kdy se publikace dokon?ovala, se v rámci badatelského výzkumu jejích autor? nalezl poslední (jist? symbolicky poslední) nýt v?že ostravské Nové radnice, na n?mž je vygravírován drobný, vysv?tlující text. Tento nýt osobn? umístil do konstrukce sám Jan Prokeš. Osud onoho drobného kusu kovu, jako by symbolizoval nejen život Jana Prokeše, ale celého dvacátého století. Jeho instalaci zaznamenaly tehdejší noviny, v dob? nacistické okupace z?stal nepovšimnut, nebo? Jan Prokeš byl v t?chto temných letech skoro zapomenut. Komunisté si na n?j pamatovali z nenávistných kampaní v tisku a po roce 1948 pro n? byl symbolem „zrady d?lnické t?ídy“, nenávid?ným sociálním demokratem. Nápis z nýtu byl tedy seškrábán (ne však úpln? – po každém pokusu o vymazání z historie z?stane n?jaká stopa) a následn? p?et?en barvou. Nyní byl op?t

nalezen, zrestaurován a můžete jen nově zhlédnout v rámci komentovaných procházek Nové radnice.

// //